

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSVERBETERING

o.b.s. De Weiert

Plaats : Odoorn
BRIN nummer : 18WH|C1
Onderzoeksnummer : 288631
Datum onderzoek : 7 juni 2016
Datum vaststelling : 23 september 2016

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	8
3	TOEZICHTARRANGEMENT	14

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 7 juni 2016 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op o.b.s. De Weiert. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 15 mei 2014 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten en het onderwijsleerproces op o.b.s. De Weiert. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 17 september 2014. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zeer zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan in hoeverre de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, heeft de inspectie nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

Tijdens het bestuursgesprek in augustus 2013 heeft de inspectie een waarschuwing afgegeven omdat de resultaten van o.b.s. De Weiert twee jaar onvoldoende waren. Ook de eindtoets van 2014 bleek onvoldoende. Verder is de school in augustus 2013 met 't Schienvat gefuseerd, een zwakke school. Om deze redenen heeft op o.b.s. De Weiert in mei 2014 een kwaliteitsonderzoek plaatsgevonden, waarbij de school als zeer zwak is beoordeeld. Er waren ernstige tekortkomingen in de opbrengsten, het onderwijsleerproces en de kwaliteitszorg. De inspectie heeft een toezichtplan opgesteld, waarin het toezichttraject beschreven is. In december 2014 en december 2015 hebben volgens afspraak voortgangsgesprekken met het bestuur, de teamleider en intern begeleider van de school plaatsgevonden. Aan de meeste afspraken uit het toezichtplan was (deels) voldaan. Tevens heeft de inspectie in juni 2015 een tussentijds kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op de school. De inspectie constateerde dat er verbetering was (in meer of mindere mate) op alle onderzochte aspecten. Net als bij het kwaliteitsonderzoek in 2014 was het didactisch handelen nog steeds een belangrijk verbeterpunt. De inspectie beoordeelde de kwaliteit van het onderwijs op o.b.s. De Weiert in juni 2015 niet meer als zeer zwak, maar als zwak.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd. Ook aanvullende vragenlijsten zijn bij de analyse betrokken.
- Schoolbezoek, waarbij in alle groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde.
- Gesprekken met de schoolleider en de intern begeleider over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leraren.
- Een eindgesprek met de schoolleiding en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, leerstofaanbod, tijd, didactisch handelen, afstemming, begeleiding, zorg en kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op bepaalde standaard gecontroleerde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			•		

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De inspectie constateert dat het onderwijs op o.b.s. De Weiert van voldoende kwaliteit is. Naar aanleiding van het inspectiebezoek in 2014 heeft de school een verbeterplan opgesteld en is er onder leiding van de schoolleider en de intern begeleider op planmatige wijze gewerkt aan de verbeteringen. Ten opzichte van het bezoek in 2014 heeft de inspectie kwaliteitsverbetering vastgesteld met betrekking tot alle onderzochte kwaliteitsaspecten. Voorts is er gericht en met succes gewerkt aan het versterken van de opbrengstgerichte cultuur.

Met deze aangebrachte verbeteringen op resultaten en proces is de inspectie van oordeel dat het traject van geïntensiveerd toezicht kan worden beëindigd. Aandachtspunt voor de school betreft nog de afstemming van de instructie (indicator 6.2). Tevens merkt de inspectie op dat de gerealiseerde onderwijskwaliteit pril is en de school zich nog in het stadium van implementatie bevindt. Dit vraagt om een continu proces van coaching en begeleiding van leraren en het evalueren en bewaken van de ingevoerde verbeteringen, vooral met betrekking tot het didactisch handelen.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Opbrengsten

De eindopbrengsten liggen in 2016 en 2015 boven de ondergrens die de inspectie bij de beoordeling hanteert. In 2014 liggen de scores nog onder deze ondergrens. Op grond van voornoemde gegevens beoordeelt de inspectie de eindopbrengsten als voldoende. Het perspectief op voldoende eindopbrengsten voor 2017 is gunstig, op basis van de toetsgegevens van de huidige groep 7. Tevens merkt de inspectie op dat verreweg de meeste toetsresultaten een positieve ontwikkeling en groei vertonen.

Voor de leerlingen in groep 8 met specifieke onderwijsbehoeften zijn onderbouwde ontwikkelingsperspectieven uitgewerkt, met bijbehorende tussendoelen en een plannend leerstofaanbod. Uit de evaluatiegegevens van de school blijkt dat deze leerlingen zich conform de verwachting ontwikkelen. De school volgt de sociaal-emotionele ontwikkeling van al haar leerlingen middels een betrouwbaar en valide instrument. Uit de toetsgegevens van de afgelopen twee jaar blijkt dat de leerlingen in groep 8 in voldoende mate de sociale vaardigheden beheersen.

Leerstofaanbod en tijd

De inspectie beoordeelt alle indicatoren betreffende het leerstofaanbod en de tijd als voldoende. Er is sprake van een breed onderwijsaanbod dat in voldoende mate toewerkt naar de kerndoelen. De school heeft diverse leerstofafspraken vastgelegd en kan tevens aantonen dat er sprake is van een doorgaande lijn in het aanbod van de groepen 1 tot en met 8. In tegenstelling tot het inspectiebezoek van 2014 benutten de leraren de onderwijstijd nu op efficiënte wijze.

Didactisch handelen

Hoewel er verschillen zijn tussen de leraren, is de kwaliteit van de uitleg op schoolniveau voldoende. De leraren weten de leerlingen voldoende te betrekken bij de lessen, waardoor er sprake is van een taakgerichte houding van de leerlingen. Het directe instructiemodel waar de school mee werkt, is tijdens de meeste lessen te herkennen. Toch zijn er bij de leraren verschillende aandachtspunten die verdere verbetering behoeven. Enkele voorbeelden hiervan zijn: de kwaliteit van de verlengde (orthodidactische) instructie, het ondersteunen van de uitleg door adequaat bordgebruik, het inzetten van activerende werkvormen gericht op het bereiken van het lesdoel en het afstemmen van de verrijkingsopdrachten op het niveau van de leerlingen.

Afstemming, begeleiding en zorg

In tegenstelling tot het inspectiebezoek van 2014 zijn de analyses van de toetsgegevens nu voldoende (indicatoren 7.2 en 8.2). De leraren nemen regelmatig methodegebonden en genormeerde toetsen af, analyseren de gegevens nu scherper en brengen de onderwijsbehoeften in kaart. Middels de groepsplannen en aanvullende hulpplannen stemmen de leraren het onderwijsaanbod af op deze onderwijsbehoeften. Wel merkt de inspectie op dat de doelen nog niet in alle gevallen aansluiten bij de uitgevoerde analyses en de doelen te algemeen (of soms uitsluitend in termen van percentages) zijn beschreven. Dit geldt zowel voor de drie subgroepen waar de school mee werkt als voor de individuele zorgleerlingen. Voor de betere leerlingen zijn vooral extra opdrachten beschikbaar, maar worden nauwelijks doelen op een hoger niveau geformuleerd. Voorts is het aan te bevelen om de activiteiten van de individuele zorgleerlingen concreter op te nemen in de dag-/weekplanning van de leraren.

Hoewel de inspectie tijdens de lesobservaties heeft gezien dat de leraren snellere leerlingen eerder aan het werk zetten en leerlingen die extra aandacht nodig hebben, helpen aan de instructietafel, is indicator 6.2 als onvoldoende beoordeeld. Dit heeft te maken met het feit dat de kwaliteit van de verlengde instructie soms te wensen overlaat. Daarnaast zijn er geen afgestemde instructies waargenomen of gepland voor de meer begaafde leerlingen. Tijdens het eindgesprek heeft de schoolleiding aangegeven dat dit punt volgend schooljaar opgepakt zal worden door het team als verbeteronderwerp.

Kwaliteitszorg

De afgelopen twee jaren is ook de kwaliteitszorg sterk verbeterd. Alle indicatoren van dit aspect zijn nu voldoende. Ook blijkt uit de verschillende gesprekken dat de teamcultuur professioneler is geworden; men werkt gezamenlijk aan de verbeterdoelen en men voelt zich in toenemende mate verantwoordelijk voor en betrokken bij de schoolontwikkeling, afspraken zijn opnieuw vastgelegd en komen regelmatig terug tijdens het teamoverleg. Hierdoor ontstaat er steeds meer een doorgaande lijn in het werken op school. Middels de klassenbezoeken borgt de schoolleiding de gemaakte afspraken en werkwijzen ook in de praktijk. Daarnaast is het opbrengstgericht werken in kwaliteit toegenomen. Zo bespreekt en analyseert het team gezamenlijk de tussentijdse en eindopbrengsten op groeps- en schoolniveau. De school evalueert het onderwijsleerproces middels een zelfevaluatie-instrument. Hierbij betreft de school ook leerlingen en ouders. Uit de uitkomsten van deze zelfevaluatie blijkt echter niet een sterk reflecterend

vermogen van het teamleden, omdat de vragenlijsten wel erg positief (en niet geheel realistisch) zijn ingevuld. Het bestuur heeft tijdens het eindgesprek aangegeven dat de wijze van zelfevaluatie op bestuursniveau opnieuw vorm gegeven zal worden.

3 TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan o.b.s. De Weiert het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.